

Lähtettäjä: [Kuntalaisaloitepalvelu](#)
Vastaanottaja: [kirjaamo](#)
Aihe: Kuntalaisaloite: Kuntalaisaloite parhaiten aurinkovoimalle soveltuvien alueiden kartoittamiseksi ja maankäytön periaatteiden linjaamiseksi ennen lupa- ja suunnittelutarve- tai kaavoitusratkaisujen tekemistä
Päivämäärä: maanantai 4. syyskuuta 2023 12.06.44
Liitteet: [Kuntalaisaloite_2023-09-04_33,466_osallistujat.pdf](#)

Saate kunnalle

Kuntalaisaloite

Kuntalaisaloite parhaiten aurinkovoimalle soveltuvien alueiden kartoittamiseksi ja maankäytön periaatteiden linjaamiseksi ennen lupa- ja suunnittelutarve- tai kaavoitusratkaisujen tekemistä
Kouvola

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 26.8.2023

Aloitteen julkaisupäivämäärä 29.8.2023

Aloitteen perustelut ja johdanto:

Teollisen mittakaavan aurinkovoimahankkeet ovat uusi, pääasiallisesti sääntelemätön hankemuoto. Hallitusohjelmassa linjataan, että ”Aurinkovoimarakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan. Hallitus varmistaa, että aurinkoenergiapuistojen sääntely- ja lupaprosessit ovat yhtenäisiä, joustavia ja ennustettavia koko maassa.” Hallitusohjelman linjausten perusteella voidaan olettaa, että aurinkovoimaloita koskevaan lainsäädäntöön on tulossa muutoksia. Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999, MRL) on jo nyt tuulivoimarakentamista koskeva luku 10a, ja on mahdollista, että aurinkovoimasta on tulossa vastaavaa lainsäädäntöä.

Ympäristöministeriö vastaa maankäytön ohjauksesta sekä valmistelee ja kehittää sitä koskevaa lainsäädäntöä ja muita säädöksiä. Ympäristöministeriö on koonnut ohjausryhmän, jonka johdolla valmistellaan opasaineisto suurten aurinkovoimaloiden kaavoitukseen ja lupamenettelyyn. Valmisteltavan ohjeistuksen tavoitteena on yhtenäistää suurten aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja rakentamista. Ohjausryhmällä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia voimaloiden rakentamista koskevan lainsäädännön kehittämiseksi ja esittää näkemyksensä aurinkoenergian edistämiseksi ja jatkovalmistelun pohjaksi. Ohjausryhmän toimikausi on 15.3.2023–15.4.2024, eli ohjeistus valmistuu melko pian.

Ympäristöministeriö on myöntänyt Kymenlaakson liitolle tukea Kymenlaakson aurinkovoimapotentiaalin selvittämiseen Kymenlaaksossa. Tavoitteena on tuottaa kattavaa perustietoa ja vaikutusten arviointia maakuntakaavoituksen taustaksi, mikä osaltaan edistää hankkeiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Selvitys valmistunee pian. Ympäristöministeriö on myöntänyt myös Kouvolan kaupungille tukea aurinkovoimapotentiaalin selvitystä varten. Kaupunki selvittää kuntatasolla, missä olisi soveltuvia paikkoja aurinkovoimaloille.

Suurimmaksi osaksi ulkomaalaisomisteisen Ilmattaren hankeyhtiö Ilmatar Solar Development Oy:n Kouvolaan suunnittelema aurinkovoimahanke on Suomen ensimmäisiä teollisen mittakaavan aurinkovoimala-alueita. Ilmatar valmistelee parhaillaan lupahakemusdokumentteja, jotka tullaan yhtiön mukaan jättämään elokuun 2023 lopussa. Rakentaminen voisi alkaa yrityksen arvioiden mukaan jo kesällä 2024.

Ilmatar esitteli aurinkovoimahankettaan hankealueiden välittömässä läheisyydessä asuville rajanaapureille asukastilaisuudessa tiistaina 22.8.2023, eli noin viikon ennen kuin yhtiö aikoo jättää

hakemukset kaupungille. Läheskään kaikki, joita asia koskee, eivät saaneet kutsua. Tilaisuuden aineistoja ei ollut saatavilla etukäteen, eli asiaan oli mahdoton perehtyä niin lyhyellä aikataululla. Asukastilaisuudessa selvisi, että maankäytön muutokset ovat erittäin suuria: maa- ja metsätalousmaat sekä taajamatoimintojen alueet muuttuvat aidatuiksi teollisuusalueiksi. Alueet katetaan kokonaan 5 m korkuisilla, mustilla paneeleilla. Hankealueen sisälle ja välittömään läheisyyteen jää suuri määrä asuinkiinteistöjä. Vaikutukset asukkaille, maisemaan, talojen arvoon, yhdyskuntarakenteeseen, paloturvallisuuteen sekä ekologisiin yhteyksiin ovat ilmiselvästi merkittäviä ja heikentävät elinympäristön laatua. Aurinkovoimalan naapurikiinteistöjen omistajille aiheutuu hankkeesta kohtuutonta haittaa. Aurinkovoimalahankkeen alueella on ilmeisesti esim. maakuntakaavan osalta taajamatoimintojen aluetta sekä toisaalta aluetta, jolla ei ole aluevarauksia. Maankäyttöluokan muutos hankealueella, eli teollisen mittakaavan aurinkovoimalalla, on selvä. Koko hankkeessa on kyse lähes 300 hehtaarin kokonaisuudesta, ja alueet sijoittuvat hyvin lähelle toisiaan. Yritys on ilmoittanut aikovansa lähettää hakemuksia alueista eri aikaan ja osa-alueina, jolloin on riskinä, että yksittäinen alue vaikuttaisi olevan merkittävilta vaikutuksiltaan pienempi, vaikka kyse on näin laajasta kokonaisuudesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) keskeinen periaate on, että alueiden käytön tulee perustua riittävään suunnitteluun. MRL 1 § mukaan "Lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa." MRL:n tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että riittävä suunnittelu tapahtuu silloin, kun sille on tarvetta. Tämä koskee niin lain sisällöllisiä kuin menettelyllisiä tavoitteita. Kouvolan kaupunki aikoo ilmeisesti viedä hanketta eteenpäin suunnittelutarveratkaisulla. Suunnittelutarveratkaisu (MRL 137 §) ei mm. saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Ilmattaren aurinkovoimahanke on vaikutuksiltaan merkittävää rakentamista. Suunnittelutarveratkaisulla ja poikkeamismenettelyillä on monia haasteita yleisiä etuja ja oikeusturvaa ajatellen. Lupamenettelyiden käyttö maankäytön suunnittelun sijasta ei ole riittävä menettely, kun on kyse teollisen mittaluokan aurinkovoimaloista, joita on kaiken lisäksi suunnitteilla useampia Kouvolan alueella esimerkiksi OX2:n toimesta. Yhtiö OX2 on lähestynyt muun muassa Lakiasuon ja Löytyn alueen maanomistajia vuokratarijouksella josta käy ilmi, että tuolle alueelle kaavallaan myös yli sadan hehtaarin aurinkovoimapuistoa. Maaseutualueen muutos näiden hankkeiden toteutumisen myötä olisi erittäin merkittävä.

Kouvolan kaupunki aikoo vedota suunnittelutarveratkaisussa ohjeistuksen nykytilaan. Ohjeistuksen nykytilaan vetoaminen ei ole kestävällä pohjalla, koska kuten aiemmin on mainittu, ympäristöministeriö valmistelee ohjeistusta parhaillaan. Lisäksi hallitusohjelmasta voidaan jo johtaa uutta ohjenuoraa suunnitteluun. Kyseessä on maakunnallisesti merkittävä ja laaja-alainen maankäytön muutos, että suunnittelutarveratkaisun käyttö asiassa ei ole riittävää. Useiden aurinkovoimalahankkeiden yhteisvaikutukset tulee pystyä arvioimaan ja hillitsemään kokonaisuutena. Loimaan aurinkovoimahankkeesta YVA-menettelyä edellyttävä Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että "Laajoista aurinkovoimahankkeista ei ole käytettävissä kotimaista ympäristövaikutusten seurantatietoa eikä käyttökokemuksia. Aurinkovoiman hankekehitys on nopeaa ja yhteisvaikutuksista voi muodostua merkittäviä."

Kouvolan kaupungin on kaavoituksesta ja luvituksesta vastaavana viranomaisena kuultava myös muiden kuin yritysten ja maanomistajien ääntä. Aurinkovoimahankkeessa maankäytön huolellinen suunnittelu ja yhteensovittaminen on erittäin tarpeellista.

Aloite:

Teollisen mittakaavan aurinkovoimalle parhaiten soveltuvat alueet on selvitettävä sekä laadittava sidosryhmiä osallistavassa prosessissa yleiset periaatteet aurinkovoiman sijoittumisesta Kouvolan

alueella ennen suunnittelutarveratkaisuja, kaavoitusta tai luvitusta.

Kouvolan kaupungin on selvitettävä ennen suunnittelutarve- tai muita ratkaisuja se, missä sijaitsevat sekä teknistaloudellisesti arvioituna että asukas- ja ympäristövaikutuksin arvioituna parhaimmat alueet teollisen mittakaavan aurinkovoimaloiden sijoittumisen kannalta. Tällöin Kouvolan kaupunki pystyy osoittamaan aurinkovoimaa rakentaville yrityksille suoraan ne alueet, jotka ovat kaikkien osapuolten kannalta aurinkovoimaloille soveltuvimpia ja täten sujuvimmin lupaprosessit läpäiseviä.

Selvityksen tueksi Kouvolan kaupungin on odotettava ympäristöministeriöstä valmistuvan ohjeistuksen sisältöä, Kymenlaakson aurinkovoimapotentialiselvityksen tuloksia sekä Kouvolan aurinkovoimapotentialiselvityksen tuloksia. Kun parhaiten aurinkovoimaan soveltuvat ja samalla vähiten haitallisia vaikutuksia aiheuttavat alueet on tunnistettu, on luotava uuteen tietoon ja ohjeistukseen sekä sidosryhmäkuulemisiin nojaavat yleiset periaatteet ja kriteerit aurinkovoiman sijoittumiselle Kouvolassa. Kriteereissä on huomioitava vahvasti teknistaloudellisten osa-alueiden lisäksi mm. vaikutukset asukkaisiin sekä elämistön kulkureitteihin.

Vireillä olevan Ilmattaren aurinkovoimahankkeen osalta on selvitettävä hankkeen todelliset vaikutukset huolellisesti ja kuultava myös muita viranomaisia sekä osallisia. Hankealueiden suureen koon, varovaisuusperiaatteen sekä yhteisvaikutusten takia ELY-keskuksen olisi perusteltua edellyttää hankkeesta YVA-menettelyä. Lisäksi Kouvolan kaupungin on arvioitava tarkasti, millä kriteerein käynnistyy alueen kaavoitus.

Vastuuhenkilö

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Osallistujia yhteensä 614

Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video

Video on katseltavissa aloitteen sivulla [Kuntalaisaloite.fi](https://kuntalaisaloite.fi)-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:

<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=UU1U6Y2S7KIQEc7P9LuX75NY6RGWGj3CLAw8Ozwt>

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.

Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/33466>

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.